
EGY SOROZAT ELÉ

Örömmel tudatjuk, hogy a folyóirat következő három számában különböző témájú cikkekből felvetjük szakmai tevékenységünk legégetőbb kérdéseit, és ezáltal érzékeltethetjük e szakma valóságát is.

Miért érezzük ezt fontosnak?

Magyarország átalakulási folyamataiban igen nagy jelentőségűek a mezőgazdaság, a földtulajdonlás és földhasználat, a területszerkezet, a környezetgazdálkodás és -igazgatás változásai.

Vajon mire tud épülni, mihez tud kapcsolódni a tájformálódás most kezdődő szakasza?

Megfelelő-e a jelenlegi tájrendezési gyakorlat szemlélete és módszertana, megfelelő áttekintést tud-e nyerni és impulzáltni tudja-e a folyamatokat?

Mi a tájrendező szerepe?

Ezek a kérdések csak Magyarországon születhettek meg, mert míg tőlünk nyugatra egy minden részletében szabályozott területnyilvántartási, -tervezési és -igazgatási rendszer létezik, addig keletebbre a szakemberek ideologizált célfeladatokat dolgoznak ki. Míg tőlünk nyugatra és keletre tájrendezőnek lenni markánsan körülírható szakmai egzisztenciát jelent, addig nálunk az irreális területrendezési tervek még irreálisabb szakági tervek elkészítése szakmai pszeudoegzisztenciát hozott létre az elmúlt évtizedekben.

Ezeket a tájrendezés feladatkörével kapcsolatban kialakult különféle gyakorlatokat szeretnénk részletesen ismertetni, bemutatni egy külterület-szabályozási tervet, mint követendő példát, valamint a szövetségi törvényről, az önkormányzatok regionális összefogásának lehetőségeiről és a kárpótlásról szóló irásokkal vázolni a problémakör fontos elemeit.

A külterülethez, a tájhoz hasonlóan a települések zöldterületeinek sorsa is forduloponthez érkezett. Budapestet mintául véve a parkok, játszótérek gondozását és többé kevésbé kialakítását is 125 éven keresztül a Fővárosi Kertészeti Vállalat végezte. Az utóbbi három évben évenkénti versenyzetés alapján lehet a fenntartási munkát elnyerni. A fővárosban a minősített játszótérek és zöldfelületek száma 1989 óta csökken.

Megfelelően bánunk-e a város „zöldjével”?

Léteznek-e gazdasági források, melyek új közterek létesítését finanszírozzák?

Hol a helye a zöldfelülettervezésnek?

Miért nincsenek főkertészek?

E kérdések kifejtéséhez Budapest parkjairól, egy balatoni település zöldfelületi rendszerének tervéről, német park- és erdőfenntartási, valamint városökológiai törekvésekről számolunk be.

Városaink zöldfelületei között sétálva, nehéz elképzelni, hogy hányféle kertépítészeti irányzat létezik, hogy vannak és voltak olyan személyiségek,

akik eltérő szemléletük alapján a kertépítészeti új és új aspektusát teremtettk meg.

Róluk, megközelítési módjukról, műveikről szeretnénk beszámolni hazai és külföldi példák alapján.

Bár e három téma összeállítása nagyjából elkészült, mégis kérjük a Kedves Olvasót, ha a fentiekhez hozzáfűznie valóját, esetleg bemutatandó példáját, problémáját, vagy kérdése lenne, juttassa el iródnákhöz.

*A Pagony Táj- és Kertépítész BT. nevében:
Ilyés Zsuzsa*

Beszámoló a dornachi tájrendezési szemináriumról

Idén nyáron augusztus 3-8-ig ötödik alkalommal rendeztek egyhetes találkozót tájrendezők és ökológiával foglalkozó szakemberek számára a Goetheanum Természettudományi Szekciójának és Kutatólaboratóriumának munkatársai Jochen Bockemühl vezetésével. A közös munkahét témája „Az életnek megfelelő tervezés” volt. Bockemühl professzor délelőtti elméleti előadásai, a délutáni csoportmunka gondolatmenete fontos kérdésre hívta fel az Európa számos országából érkezett ötven résztvevő figyelmét.

Röviden a programból: Szakmai tevékenységünk során a természeti környezet védelménél, rendezésénél és továbbfejlesztésénél, alakításánál tudatos és nem tudatos benyomások állnak rendelkezésünkre. Elképzelésünk a dolgok összefüggéséről saját ismereteink alapján soha sem statikus, hanem mindig változik, fejlődik. Ez azt jelenti, hogy az egészről alkotott képünk és a részletekre kiterjedő szaktudásunk az, amelyből a meglévő állapot értékelése és a további cselekvés iránya megformálódik.

A múlt nyáron azzal foglalkoztunk, hogy önmagukban megfigyeljük azt a háromféle egyoldalúságot, amely szükségszerű eszközünk a természettel való találkozásunk során. Idén az egymással szomszédos termőhelyeken próbáljuk megfigyelni, hogy hogyan jön létre ez a kapcsolat és mi magunk hogyan vagyunk ebben jelen. A közös gyakorlatok különböző területeken folynak, egy mezőgazdasági udvar környékén, egy iparterületen, egy lakókertben, valamint a Goetheanum környezetében.

A gyakorlatok három irányt jelölnek ki:

1. Hogyan hagyjuk hatni magunkra a látottakat?
2. A tervezés során melyik az az irányt adó kép, amely hat, és hogyan vagyunk képesek az idők folyamán ezt megváltoztatni, átformálni? Hogyan alakul ki bennünk egy kép egy adott helyről, amely mind az ember, mind a természet szempontjából megfelelő?
3. Adott kritériumok szerint hogyan értékelünk és hogyan cselekszünk?

Csoportunk negyedik éve vesz részt ezeken a találkozásokon. Alkalmunk volt beszámolni saját szakmai tevékenységünkről, a Kós Károly Egyesülés keretében folyó szemináriumi munkáról, és a csoportunkat foglalkoztató kérdésekről.

A jövő évi találkozó valószínűleg Berlinben lesz.

*Herczeg Ágnes
Pagony Bt.*
